

การศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเปราะบาง
ในชุมชนพื้นที่รอยต่อระหว่างประเทศกับชุมชนท้องถิ่นของประเทศเพื่อนบ้าน
กรณีศึกษา: จังหวัดอุบลราชธานี

The impact of climate change in the area between the communities of
neighboring countries. Case study: Ubon Ratchathani province

อนุชา เพียรชนะ¹ จุฑารัตน์ ศรีอุไร² อรพรรณ วงศรีแก้ว³

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
e-mail: Anucha_13p@hotmail.com

²โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย ศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถนนราชธานี ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000;
e-mail: m_meaw04@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพด้านเศรษฐกิจ-สังคม การปรับตัวของ
ชุมชนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พื้นที่ชุมชนรอยต่อระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวและวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การปรับตัวของชุมชนจาก
ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนวิธีการวิจัยเป็นการ
วิจัยแบบมีส่วนร่วมของประชาชนโดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อยและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และใช้
แบบสอบถามเพื่อศึกษาสถานภาพเศรษฐกิจ-สังคมจากกลุ่มเป้าหมาย 393 ชุด

ผลการวิจัย พบว่า ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ศึกษาวิจัย ประชาชนส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพหลักคือการทำเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 75.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ชุมชนประสบปัญหา
มากที่สุดคือ ปัญหากัญแห้ง/ขาดแคลนน้ำทางการเกษตร ร้อยละ 40.54 การปรับตัว/เตรียมความ
พร้อมของชุมชนเพื่อรับมือกับความเสียด้านสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติของชุมชนพบว่า
ประชาชนมีการปรับตัวทางการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 84.3
โดยการปรับตัว/เตรียมความพร้อมของชุมชนเพื่อรับมือกับความเสียด้านสภาพภูมิอากาศและภัย
ธรรมชาติมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 67.7 ชุมชนควร
มีการปรับรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน(การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชในการเพาะปลูก, ขนาดพื้นที่เพาะปลูก)
ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศมากที่สุด ร้อยละ 47.1 โดยมีความจำเป็นการเตรียมความพร้อมด้าน

การเตือนภัยและการสื่อสารในชุมชนเพื่อรับมือภัยพิบัติโดยการเกิดอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนใน
อนาคตส่วนใหญ่พบว่าจำเป็น ร้อยละ 90.6

การประชุมอย่างมีส่วนร่วมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศพบว่า การปรับตัวต่อสภาพ
ภูมิอากาศในสถานการณ์ปัจจุบัน มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสภาพอากาศและภัยธรรมชาติ ซึ่งส่งผล
โดยตรงต่อความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพทรัพยากรน้ำและลุ่ม
น้ำธรรมชาติทำให้ชุมชนชนบทและชุมชนเมืองเกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ผลผลิต
ทางการเกษตรลดน้อยลงและเกิดโรคระบาดในพืชเพิ่มจำนวนมากขึ้นในบางพื้นที่ส่งผลผลิตที่ออกมิต
ฤดูกาล ทำให้ส่งผลต่อการดำรงชีวิตและตั้งถิ่นฐาน

คำสำคัญ:การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ, ความเปราะบาง, การปรับตัว

ABSTRACT

The purpose of this research is to investigate the status of the economic
society. The adjustment of the community from climate change. The community area
boundaries between the people's Republic Democratic the Lao PDR. Analysis and
knowledge exchange and adaptation of the community from the effects of the change
of climate. Through the process of participation of the community. The research
method is the research of public participation by means of group discussion and the
workshop. The questionnaires were used to investigate the status of social - economic
from target 393 series.

The research found that the social and economic conditions of the area
studied. Most people's main occupation is agriculture. 75.7 percent of the
environmental problems that the community faces many problems as
possible. Drought water scarcity in agriculture of 40.54 to adapt / readiness of
communities to cope with the risks of climate change and natural disasters, the
community of people having to adapt the plant to suit. Environmental conditions 84.3
percent by adapting / preparedness of communities to cope with climate risks and
natural disasters affecting the quality of life and well-being of the
community. Percentage 67.7 communities should have the form of land use (modified
crop varieties in cultivation, a crop area), consistent with the climate most 47.1
percent, with the need to prepare. with the alarm and communication in order to

cope with the flood disaster that may occur in the future, most of the required 90.6 percent.

Participation meeting for both domestic and international, found that the climate adaptation in the current situation affecting the weather and natural disasters, which directly affect the degradation of natural resources. Biodiversity, water resources and natural water basin. Rural and urban communities caused the problem of climate changing. Agricultural productivity is reduced, and disease epidemics in plants growing in a certain area, output forwarding off the wrong season. Causes affecting the subsistence and settlement

Keywords :Climate change, vulnerability, adaptation.

